

Píseň ke dni odpočinku

Hošťálková 30. 9. 2018

Písně: 25, 219, 394, 673, 452

Čtení Písma: Žalm 92

Text kázání: Žalm 92, 1 – 5

Milí bratři a sestry,

v tomto žalmu máme všechno, na co dnes chceme myslet: sváteční den, shromáždění církve, zpěv za doprovodu hudebních nástrojů, mnoho vděčnosti Pánu Bohu. - Nic podstatného se od té doby nezměnilo. Jen některé hudební nástroje jsou dnes nové nebo trochu jiné, varhany tehdy ještě neměli, ale to není podstatné. To důležité na tom je to, že známe obsah písní, které zpívala církev staré doby. Skoro ve všech je alespoň zmínka - někdy ale i delší oddíl - o nepřátelích, kteří ztrpčují život věřícím lidem. Vidíme, že i v tomto zůstává na světě všechno při starém, a učíme se z toho, že svět a život na něm, pro nás nikdy nebude nějakým klidným zátiším, ani tehdy, kdybychom chtěli odejít někam do ústraní, do lesů, jako poustevníci, i tam se nás bude dotýkat skutečnost tohoto světa se všemi jeho negativními projevy. Protože to klidné zátiší, nové nebe a novou zemi teprve očekáváme. Ta přijde na konci věků s přicházejícím Spasitelem. Ale sváteční odpočinití se zpěvem a hudbou přesto mít můžeme, a to nejen v neděli, ale i ve dny všední.

Když v církvi zpíváme, pak vzdáváme chválu Hospodinu, zpíváme žalmy jeho jménu. A žalmista nás utvrzuje v tom, že to je dobré: **„Jak dobré je vzdávat Hospodinu chválu, tvému jménu, Nejvyšší, pět žalmy“**. A nemusí to být zrovna jen některý ze stopadesáti žalmů, které máme v Bibli a zpěvníku. Naše slovo „žalm“ je z řeckého „psalmos“, a to znamená „chvalozpěv“. A tak v širším smyslu je žalmem každá píseň, která chválí Boha. Nezpíváme tedy jenom sobě pro radost, nebo abychom využili svého hudebního nadání a pěkného hlasu, nezpíváme ani pro zpestření bohoslužeb a abychom se při nich uplatnili, a nezpíváme ani pro pěkný zážitek posluchačů, kteří třeba přišli na hudební nešpory. Vzdáváme tím chválu Hospodinu, zpíváme žalmy, chvalozpěvy jeho jménu.

Boha nevidíme, ale mnoho dobrého o něm víme a od něho dostáváme. Nešťastný je ten, který o tom nic neví, nebo vědět nechce. A vybledne i život každého z nás křesťanů, když si to přestáváme uvědomovat a když všechno to dobré, co do našeho života z Boží strany přichází, bereme s lhostejnou samozřejmostí. Každého dne si máme uvědomovat kým pro nás Bůh je, co pro nás znamená a co od něj přijímáme. Pak na to také budeme odpovídat, odpovídat rádi, jak nejlépe umíme. Je to v tomto světě zvláštní druh oslavy. Ve světě se také oslavují ti, které nikdo nevidí, protože už třeba zemřeli. Jednou jsou oslavováni tito, pak jsou zase vystřídáni jinými. Ale my oslavujeme Boha, kterého nikdy nikdo neviděl, protože zůstával a zůstává skrytý, nepřístupný lidským očím. Ale vidíme ho jiným zrakem, zrakem víry. Mnoho o něm víme, a nejen svou chytrou hlavou, ale také vděčným srdcem, které je s ním úzce spojeno.

Oslavujeme Toho, „*který je tentýž včera i dnes a bude až na věky*“. Proto nemůže být vystřídán nikým jiným, a do konce věků bude Tím, na kterého se budou soustřeďovat chvály všech křeslanů. Jiný žalmista to řekl krátce a výstižně: „**Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý**“ (Ž 106,1). Když naše zpívání takto míří k Hospodinu, má být plné úcty, ochoty, pohotovosti - třeba i k naučení neznámé písně. Pán Bůh vidí i naše zavřená ústa, která ho chválit nechtějí - jakoby se člověka ptal: „*Co špatného jsem ti udělal, že se nepřidáváš k těm, kteří mně chválí?*“

Naše chválení a zpívání žalmů jeho jménu má určitý obsah: oznamujeme jeho milosrdenství a věrnost. To chce i žalmista: „**hlásat hned zrána tvoje milosrdenství a v noci tvou věrnost**“. Právě v tom se zásadně liší náš zpěv od zpívání jiného: nezpíváme o sobě ani sami sobě, ale o Bohu a právě jemu. A jestli přece o sobě, pak jen proto, abychom vyznali svou nouzi a požádali o pomoc. Žádné zpívání o našich bohatýrských činech! Přišlo k nám Boží milosrdenství, nebylo pro nás ponižující, přineslo tolik potřebnou pomoc, ať se to tedy dozví lidé kolem nás, na ně se chceme soustředit ve svých písních, protože to je dobré. A to, jak říká žalmista, hned zrána, když se probouzí život a když začínáme, jako tehdejší lidé den pobožností. Začínáme jej pobožností? Nebo jakmile otevřeme oči hned se ponoříme do starostí všedního dne a vše ostatní jde stranou? Pak ale nebudeme mít čas vysledovat to, co jsme od Boha opět přijali, pak nebudeme cítit potřebu Pánu děkovat a chválit ho. Jeden básník řekl: „*Dokud nevyslovíš ono vzácné jméno Ježíš, nedotýkej se slov*“.

Avšak ani v noci na nás Bůh, náš nebeský Otec, nezapomíná. Žalmista říká: „**v noci chci obdivovat tvoji věrnost**“. My sice už nespojujeme s nocí takové ohrožení života nepřátelskými silami, jak tomu bylo ve staré době, kdy věřili, že noc se stává rouškou k projevení všelijakých nepřátelských nebo temných sil. Ale to, co oni okoušeli, bezpečí pod Boží ochranou, prožíváme v životě stále, a někdy mimořádně zřetelně. A tak v písních zvěstujeme, co Bůh s námi udělal a dělá. Boží milosrdenství na sebe vzalo podobu Božího Syna, Boží věrnost podobu jeho pastýřské péče. V písních stále opakujeme, že nejsme sami, že nemusíme nést zátěž hříchů a vin, že se nemusíme bát žádné temné moci, že nejsme existenčně závislí na přízni mocných tohoto světa. Toto své vyznání zpíváme pevným hlasem, ne nejistě a ustrašeně. V písních tohoto světa stojí v jejich středu člověk - je různě opěvován, lépe nebo hůře. My chceme zpívat a zpíváme klidně a určitě o Božím milosrdenství, jeho věrnosti a pravdě.

A také máme hudební nástroje, které nás doprovázejí nebo hrají samostatně. „**Chci hlásat tvé milosrdenství při nástroji o deseti strunách, s harfou, při hře na citaru.**“ V žalmu 150-tém bychom našli ještě delší seznam nástrojů, na které byl Hospodin chválen. V Bibli se o nich často píše. Když Švýcarská reformace odstranila z kostelů hudební nástroje (nakonec i varhany), mělo to patrně v tehdejší době dobrý smysl, věděli, proč to dělají. Ale zásadně: hudební nástroje Boží slávě neškodí, naopak, slouží jí. Ve Zjevení sv. Jana se mluví o sedmi andělech, kteří jeden po druhém zatroubili a vždy nastala nějaká katastrofa (Zj. 8-9 kap.). Z toho ale nevyvozujeme nic nepříznivého o hudbě. Může být jistě hudba až satanského charakteru, ale církevní hudba taková není. Obojí - jak hudba, tak slovo - pomáhá zvěstovat Boží slávu, ale ani slovo, ani hudba není s to povědět všechno. Jednou řekne víc slovo, jindy zase hudba. Hudební nástroje by měly mezi námi znít častěji. V Žalmu 150-tém jich je vyjmenována celá řada, a na všechny se vztahuje výzva: „**Chvalte Boha v jeho svatyni!**“. Není důvod k tomu, aby křesťanská církev hudbu omezovala nebo vylučovala.

A konečně: Náš zpěv má být plný nepotlačitelné radosti. Vedou nás k ní Boží skutky, kterých jsme se stali účastni: „**Hospodine, svými skutky mi působíš radost**“. Na prvním místě zde myslíme na ten největší skutek Boží lásky, na kterém můžeme mít také účast a to na skutek spasení v Ježíši Kristu. Když ho ohlašoval prorok Izaiáš, volal: „**Plesejte nebesa, vždyť Hospodin to vykoná, hlaholte nejhlubší útroby země, ať zvučně plesají hory, les a všechny jeho stromy, neboť Hospodin vykoupí Jákoba a proslaví se v Izraeli**“ (Iz 44,23). Biblické slovo „**plesat**“, které se vůbec nehodí k jiným projevům lidského nitra, je naším slovem, které vychází z víry, pro upřímné jásání nad tím, co nám Bůh z lásky připravil a v moci Ducha svatého položil do našeho života. Vyjadřuje jásavý chvalo zpěv. A tak z našeho nadšeného zpívání nebo z jeho opaku se dá mnoho vyčíst o nás, o našem vztahu k Tomu, kterému zpíváme.

Ve Zjevení svatého Jana se píše o zpívání „**nové písně**“ před trůnem Beránka (Zj 14). Na to a tam už nebudou potřeba zpěvníky, hudební nástroje ani naše hlasivky, protože všechno bude nové. Tam budeme zpívat nové písně úplně nově. A tak zpívejme zde na zemi o Tom a Tomu, kterému náleží všechna čest i sláva.

Amen.